

EXTREME ENERGIEPRIJZEN

Ondanks de energiecrisis en het toenemende belang van het efficiënt gebruik van primaire energiebronnen, blijven er heel wat onzekerheden aanwezig binnen de sector. Onzekerheden ten gevolge van het economisch klimaat, de volatiele energieprijzen, maar ook beleidsbeslissingen, zoals de Vlaamse beslissing voor de invoering van een jaarlijkse actualisatie voor projecten met brandstofkosten met een startdatum vanaf 1 januari 2013. De rol van aardgas als transitiebrandstof naar klimaatneutraliteit bleef verder onder druk staan als gevolg van de oorlog in Oekraïne en de extreme aardgasprijzen. De relevantie en economische meerwaarde van cogeneratie wordt echter meer benadrukt door de stijging van de (clean) spark spread*. Onderstaand kan u een samenvatting vinden van de algemene bevindingen. De uitgebreide resultaten kan u terugvinden op onze [ledenpagina](#).

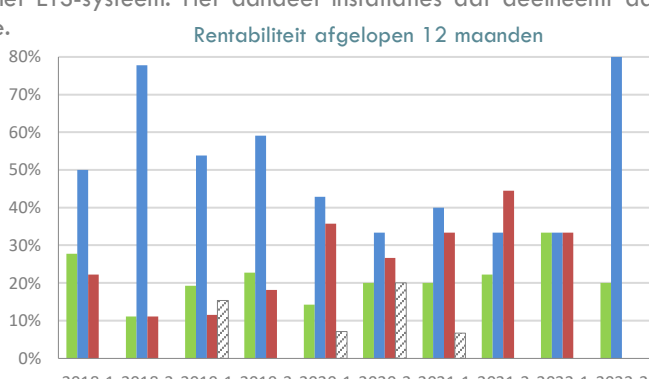
GEbruikers

De vertegenwoordigde nominaal elektrische vermogens onder de respondenten kende opnieuw een bredere spreiding, met uitzondering van de vermogens kleiner 1 MW_e die deze editie niet vertegenwoordigd zijn. De vertegenwoordigde installaties omvatten alle leeftijdscategorieën, waarbij installaties ouder dan 10 jaar allen een ingrijpende wijziging ondergingen. Het merendeel van de vertegenwoordigde installaties zijn deze editie hoofdzakelijk van het type turbine (71%), voornamelijk gasturbines. Alle vertegenwoordigde installaties worden aangedreven op basis van aardgas en ontvangen warmtekrachtcertificaten. 80% van de installaties bevindt zich onder het ETS-systeem. Het aandeel installaties dat deelneemt aan flexibiliteitsdiensten steeg verder van 50 naar 60% in deze editie.

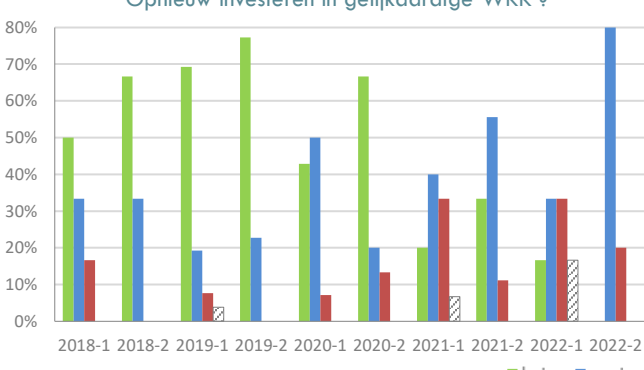
Zo'n 80% van de installaties ervoer een **neutrale perceptie van de rentabiliteit voor het afgelopen jaar**, bijvoorbeeld omwille van een uitbalancering tussen een gunstigere spark spread versus een verminderde warmtevraag omwille van de economische omstandigheden.

Wat de **verwachte rentabiliteit** voor het komende jaar betreft, zet de **negatieve trend zich verder**, mogelijks omwille van onzekerheden in de bredere economische context.

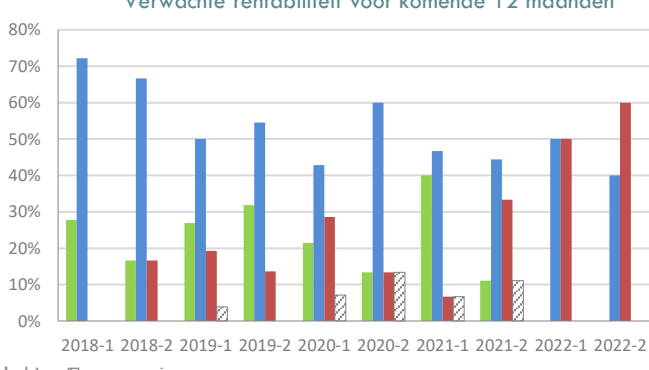
De heersende **onzekerheid** zet zich ook verder in het aandeel gebruikers dat **opnieuw in een gelijkaardige WKK zou investeren**.

Opnieuw investeren in gelijkaardige WKK?

Verwachte rentabiliteit voor komende 12 maanden

LEVERANCIERS VAN GOEDEREN EN DIENSTEN

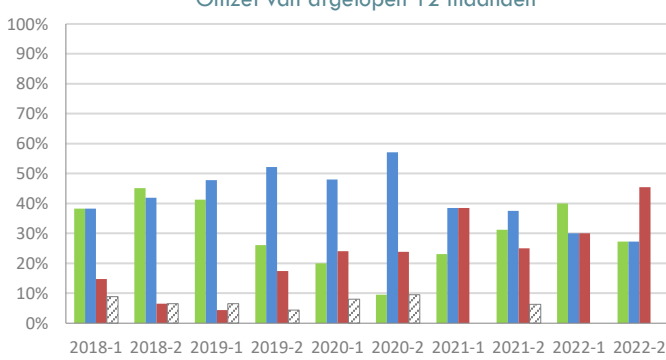
De respondenten binnen deze categorie omvatten de verschillende diensten, met een meerderheid (64%) die zich kwalificeert als 'leverancier'. De respondenten vertegenwoordigen samen alle vermogen ranges, brandstoffen en types.

Wat de **omzet** betreft van de **afgelopen 12 maanden** ten opzichte van het voorgaande jaar, wordt een **negatieve tendens** aangegeven ten opzichte van de vorige editie, mogelijks onder meer omwille van de vervroegde uitfasering van de warmtekrachtcertificatensteun voor nieuwe of ingrijpend gewijzigde installaties met een startdatum vanaf 1 januari 2023. Wat de toekomstige verwachtingen betreft zijn de antwoorden minder negatief dan de vorige editie, al zorgen heel wat factoren (energiemarkten, warmtevraag, ...) voor een aanhoudende onzekerheid.

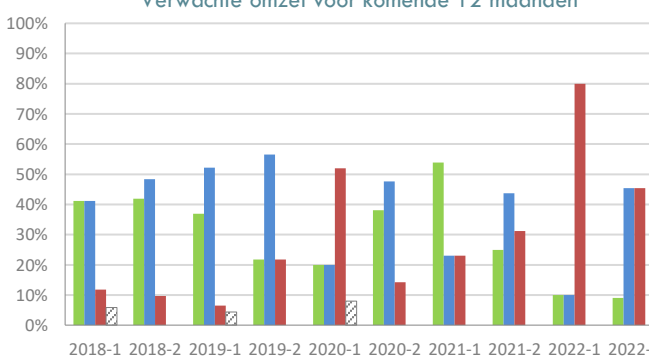
Onzekerheid komt ook naar boven in de **klanteninteresse** voor de afgelopen 12 maanden, waarbij achterliggend wordt verwezen naar de toenemende vraag naar WKK omwille van de energieprijzen versus het onzekere investeringsklimaat en het regelgevend kader. Voor de toekomstige verwachtingen wat klanteninteresse betreft, antwoordde de meerderheid van de respondenten nog steeds 'slechter'. Hierbij wordt verwezen naar het onzekere investeringsklimaat en de verhoging van directe emissies op industriële sites bij gebruik van fossiele WKK-installaties en de CO₂-emissiereductiedoelstellingen van bedrijven.

De gerapporteerde **rentabiliteit** voor het voorbije jaar kent een verdeeldheid onder de respondenten, onder meer afhankelijk van de volatiele energieprijzen, de spark spread en industriële warmtevraag. Voor de komende 12 maanden, wordt een verdere stijging waargenomen van het aandeel respondenten die hier 'neutraal' op antwoord, onder meer omwille van onduidelijkheid over de toekomstige energieprijzen en economische context.

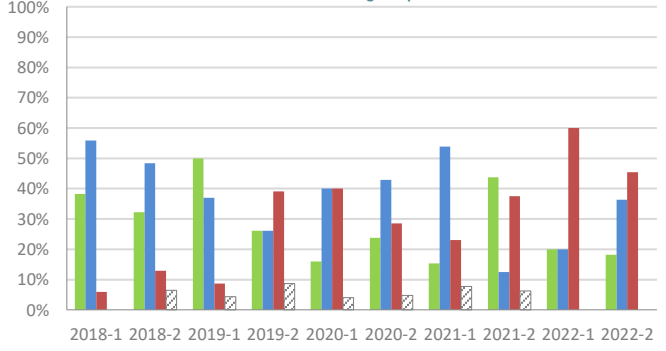
Omzet van afgelopen 12 maanden

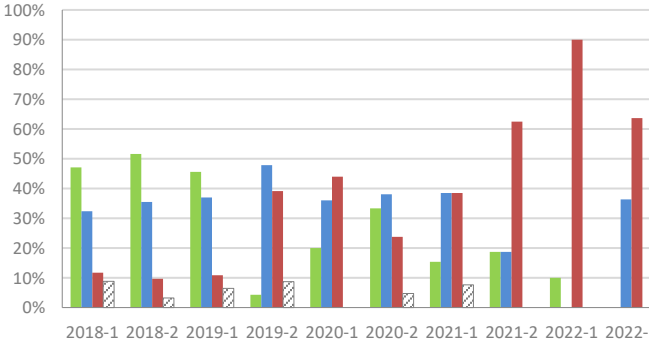
Verwachte omzet voor komende 12 maanden

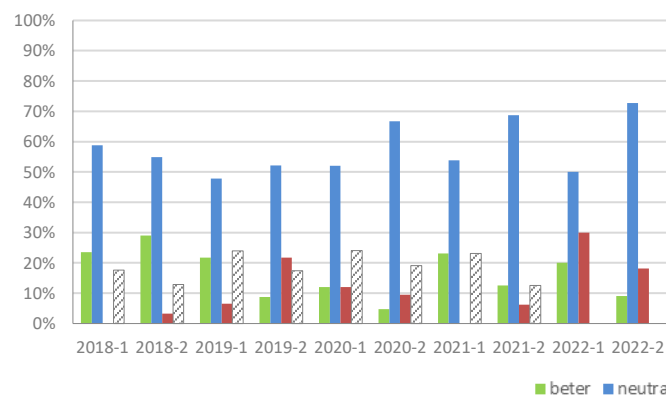
Klanteninteresse van afgelopen 12 maanden

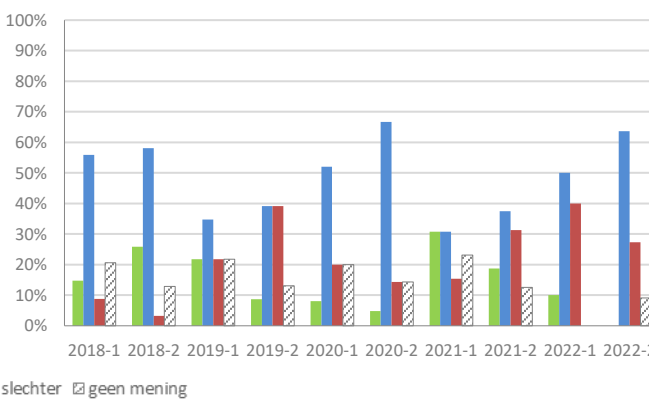
Verwachte klanteninteresse voor komende 12 maanden

Rentabiliteit van afgelopen 12 maanden

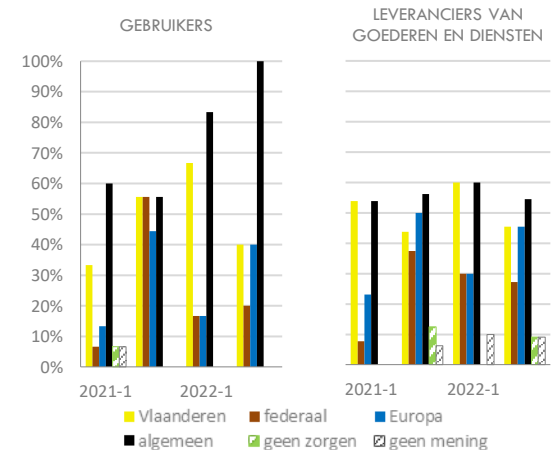

Verwachte rentabiliteit voor komende 12 maanden

BEZORHDEN OM BELEID

Op welk niveau maakt u zich zorgen om het beleid?

Het is duidelijk dat er zowel bij de WKK-gebruikers als bij de leveranciers een **grote algemene bezorgdheid blijft aanhouden** inzake het beleid.

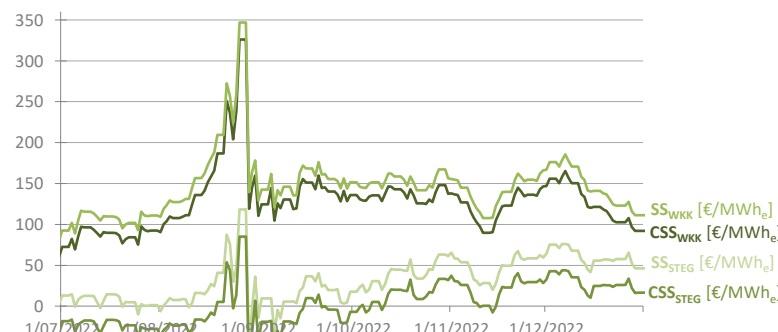
Algemeen heerst er bezorgdheid gekoppeld aan het feit dat WKK zich binnen verschillende bevoegdheden situeert, verdeeld over verschillende beleidsniveau's met ieder verschillende emissiereductiedoelstellingen en politieke visies. Zo verrijkebevoorradingzekerheid (**federaal**) naar onvoldoende ondersteuning (bijvoorbeeld certificatensteun (**Vlaanderen**)) voor flexibele elektriciteitsproductie met warmtevalorisatie (WKK). Een andere respondent haalt aan dat cogeneratie te sterk als een fossiele technologie zou bestempeld worden, ondanks de maatschappelijke voordelen die mogelijk zijn en de maatschappelijke voordelen van decentrale cogeneratie ten opzichte van klassieke, centraal opgestelde, thermische elektriciteitscentrales.

Op **Vlaams niveau** wordt een toenemende onzekerheid aangehaald, ten gevolge de retroactieve wijziging van de spelregels inzake de certificatensteun. Hierbij wordt verwezen naar de invoering van de jaarlijkse actualisatie van bandingfactoren voor projecten met brandstofkosten en een startdatum vanaf 1 januari 2013 ([link](#)).

VOORUITZICHTEN ENERGIEMARKTEN

De energiemarkten werden ook in het 2^e semester van 2022 verder overheerst door de economische naweeën van de COVID-pandemie, de geopolitieke spanningen rond de oorlog in Oekraïne en de bezorgdheid over gasbevoorrading gedurende de winterperiode.

Als het gevolg van bovenstaande elementen kenden de **gas- en elektriciteitsprijzen extreme prijzen en prijschommelingen met een piek eind augustus 2022 rond respectievelijk ca. 312 en 746€/MWh** voor het kalenderjaar 2023. De **CO₂-prijs** (EUA, EU ETS) bleef een hoog niveau aanhouden en schommelde **tussen ca. 65 en 98€/ton CO₂**. Zie uitgebreide resultaten op onze [ledenpagina](#).

Met dank aan PowerPulse voor de medewerking - www.power-pulse.com

De volatiliteit van de gas- en elektriciteitsprijzen nam in het 2^e semester van 2022 sterk toe, met extreme pieken eind augustus 2022. Dit resulteerde in grote schommelingen in de (clean) spark spread voor een STEG centrale*. De onderlinge de (clean) spark spread dient echter te worden genvanceerd met de opmerking dat de draaiuren van WKK installaties sterk beïnvloed worden door de lokale warmtevraag. Uit de bevraging kwam immers naar voren dat deze niet altijd aanwezig was omwille van een lagere economische activiteit, hetgeen de rentabiliteit om een negatieve manier beïnvloedde.

Voor WKK installaties* werd een sterk volatiele, positieve (clean) spark spread waargenomen. Deze fluctuaties werden voornamelijk aangedreven door het extreem gedrag van de gas- en elektriciteitsprijzen. Deze positieve (clean) spark spread dient echter te worden genvanceerd met de opmerking dat de draaiuren van WKK installaties sterk beïnvloed worden door de lokale warmtevraag. Uit de bevraging kwam immers naar voren dat deze niet altijd aanwezig was omwille van een lagere economische activiteit, hetgeen de rentabiliteit om een negatieve manier beïnvloedde.

* Uitgaande van continue vollast productie, ENDEX baseload prijsnoteringen voor 2023 en de EUA prijs (EU ETS). Zie uitgebreide resultaten op onze [ledenpagina](#).